

BAŞSAĞLIĞI

Odamız Meclisi Eski Üyesi

Hasan VATANSEVER'in

vefatını büyük bir teessürle öğrenmiş bulunuyoruz.

Merhuma Allah'tan rahmet,
ailesine ve camiamıza başsağlığı dileriz.

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

PARA | HABER

RAHİME BAŞ UÇAR

rahime.bas@paradergi.com.tr

Sanayicinin elini şimdiden rahatlattı

Karadeniz'deki doğalgaz keşfi, sanayicileri gelecek adına sevindirdi. Keşfin şimdiden doğalgaz fiyatlarındaki baskıyı azaltması bekleniyor. Kimyadan seramiğe, otomotivden tekstile bütün sektörlerin rekabet gücü artacak...

SON aylarda Türkiye'de en mutluluk veren haber şüphesiz Karadeniz'deki doğalgaz rezervinin keşfi oldu. Bizzat Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 21 Ağustos'ta Türkiye'ye ve dünyaya açıkladığı bu müjde, siyaset camiasından iş dünyasına toplumun tüm kesimlerini heyecanlandırdı. Doğalgazda yurtdışına bağımlılığı ortadan kaldıracak gazın biran önce evlere ve işyerlerine ulaştırılmasını bekliyor.

Sakarya Gaz Sahası'nda bulunan 320 milyar metreküp doğalgaz rezervi, Türkiye'nin geleceği adına çok önemli. Türkiye'nin yıllık

doğalgaz tüketiminin 50 milyar metreküp olduğu düşünülürse, bu 7-8 yıllık ihtiyacın karşılanması anlamına geliyor. Söz konusu rezerv kullanıma alındığında 80 ila 100 milyar dolarlık bir ekonomik değer sağlayacak. Bu gaz, yılda 40 milyar dolarlık petrol ve doğalgaz ithalatı yapan Türkiye'nin cari açığına da büyük bir yama olacak.

YENİ BİR DÖNEM BAŞLIYOR

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu verilerine göre, Türkiye 2019'da 45 milyar 286 milyar metreküp doğalgaz tüketti. Bunun

Erdal BAHCIVAN / İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı

"Cari açığa büyük ölçüde çözüm olur"

Yıllardır ekonominin en önemli gündem maddesi enerji maliyetleridir. Cari açığımızın en temel nedeninin, büyük ölçüde dışa bağımlı olduğumuz enerjide ödenilen faturalar olduğu göz önüne alındığında, yeni doğalgaz rezervinin bu sorunumuza büyük ölçüde çözüm olacağı açıktır. Bu rezervin işletilmesi ile birlikte

özellikle sanayimizin en önemli rekabet faktörü olan enerji maliyetlerine yapacağı katkı, bizleri önümüzdeki dönem adına çok daha umutlandırıyor. Bu kıymetli ekonomik değerlerin en kısa sürede ülkemizin kalkınması, milletimizin refahının artırılması yolunda değerlendirileceğine inanıyoruz."

yüzde 31.79'u konutlarda, yüzde 24.86'sı çevrim santrallerinde, yüzde 27.43'ü ise sanayide kullanıldı. Elektrik üreten çevrim santrallerde kullanılan doğalgazın büyük bölümünün organize sanayi bölgelerinde tüketildiği biliniyor. Bu yüzden iş insanları Karadeniz'deki keşfi dikkatle takip ediyorlar.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, tarihimizin en büyük doğalgaz rezervi müjdesinin, Türkiye'nin enerji bağımsızlığı ve milli hedefleri noktasında yeni bir dönem başlangıcına işaret ettiğini düşünüyor. "Ülkemizin en büyük cari açık kalemlerinden olan enerji alanında, her yıl yaklaşık 10-15 milyar dolarlık doğalgaz ithalatının yapıldığını vurgulayan Olpak, "2023'te Karadeniz gazının milletimizin kullanımına sunulmasının ardından, enerji ithalatımızın faturası büyük ölçüde azalacak. Döviz girdisi anlamında da elimizi kuvvetlendirecek bu keşif sayesinde, bölgemizde siyasi ve stratejik açıdan güçlü bir sürece adım atıyoruz. Hem Karadeniz hem de Doğu Akdeniz'de yapılacak sondaj faaliyetleriyle birlikte Türkiye ekonomisine değer katacak yeni doğalgaz keşiflerinin geleceği-

Nail Olpak

ne gönülden inanıyoruz" diyor.

"ARTIK ELİMİZDE KOZ VAR"

Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği (MÜSİAD) Başkanı Abdurrahman Kaan ise 320 milyar metreküp rezervin, ülkemizin yaklaşık sekiz yıllık doğalgaz ihtiyacına denk geldiğini belirterek sözlerine başlıyor. Bu rezervin keşfinin hem masada bir koz hem de bütçeye önemli bir katkı sağlayabileceğini belirten Kaan, "Seneye 18 milyar metreküp Rusya ile olan gaz kontratımızın dolduğunu biliyoruz. Şimdi bu rezervin kullanıma hazır hale gelmesi için zamana ihtiyaç olduğunu söyleyenler olacaktır lakin bizim 2023-2025 kontratlarımızda elimizde büyük bir koz olarak bu rezerv artık masadadır ve biz bunun ekonomik yansımalarını yarından itibaren göreceğiz" diyor.

Abdurrahman Kaan

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Burkay ise bu keşfin sanayicilere motivasyon sağlayacağı görüşünde. Bur-

İbrahim Burkay

kay, "Enerji ithalatı, yıllardır Türkiye ekonomisinin ayağındaki en büyük prangaydı. Karadeniz'de gerçekleşen keşifle bu prangaları kırma yolunda önemli bir adım atan Türkiye artık daha istikrarlı bir büyüme trendi yakalayacak. İçinden geçtiğimiz bu zor günlerde açıklanan bu müjde sanayicilerimize de önemli bir motivasyon sağlayacak" diyor.

FİYAT BASKISI AZALIR MI?

Rezerv keşfinin dolaylı etkilerinin kısa zamanda görülmesini ve doğalgaz fiyatları üzerindeki baskının şimdiden azalmasını bekleyen sanayiciler, nihayetinde yüksek enerji maliyetlerinin bu keşifle gerçekten düşeceği günleri ümitle bekliyor. Zira seramikten çimentoya, camdan kimyaya birçok sektörde doğalgaz direkt üretimde kullanılıyor ve

Sanayi sektörünün doğalgaz tüketimi (Milyon Sm³)

Sektör	2018	2019	2019	Değişim
			Pay (%)	(%)
Ağaç ürünleri işleme	76,87	41,15	0,09	-46,47
Kimya (petrokimya dahil)	1.085,83	2.114,96	4,67	94,78
Madencilik ve taş ocakçılığı	155,18	155,96	0,34	0,51
Makine sanayi	70,41	50,71	0,11	-27,97
Tekstil, deri ve giyim sanayi	693,18	730,46	1,61	5,38
Tütün ve tütün ürünleri	31,7	24,68	0,05	-22,16
Ulaşım araçları sanayi (otomotiv, uçak sanayi vs.)	102,72	132,09	0,29	28,59
OSB'ler	3.589,26	3.589,24	7,93	0
Diğer sanayi tüketicileri	868,78	674,63	1,49	-22,35
Alkol ve alkol ürünleri	20,57	19,86	0,04	-3,48
Ametal mineraller (cam, seramik, çimento vs.)	1.354,69	1.328,99	2,93	-1,9
Demirçelik	1.239,03	1.198,18	2,65	-3,3
Demir dışı metal üretimi ve işleme (krom, bakır vs.)	259,65	324,96	0,72	25,15
Gıda ve içecekler	910,83	858,79	1,9	-5,71
Gübre	840,69	578,22	1,28	-31,22
İnşaat (inşaat ürünleri, yol yapımı vs.)	479,3	349,37	0,77	-27,11
Kağıt, selüloz ve baskı	214,52	251,8	0,56	17,38
Sanayi Toplam	11.993,23	12.424,04	27,43	3,59

Kaynak: EPDK

PARA | HABER

Şekip AVDAĞIÇ / İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı

"Daha fazla üretim yaparız"

Karadeniz'deki doğalgazın keşfi tarihi bir adımdır. Bu adım, Türkiye'nin zengin kaynaklarını kullanma konusunda yıllardır estirilen spekülasyonlara son noktayı koydu. İş dünyası olarak inanıyoruz ki bulunan doğalgaz rezervi, 'Mavi Vatan'ımızın yeni zenginliğinin ilk keşfidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliğinde ortaya konulan bu başarı, Türkiye için ekonomik anlamda da yeni bir dönemin başlangıcıdır. Gaz rezervinin süreç sonunda satılabilir hale gelmesi Türk Lirası üzerinde önemli bir baskı olan kronik cari

açık sorununu hafifletecektir. Enerji, başta sanayi olmak üzere tüm sektörler için önemli bir maliyet unsuru. Türkiye, enerji ithalatı için yılda 41 milyar dolar fatura ödeyen bir ülke. Doğalgaz rezervi Türkiye'nin enerji kaynak çeşitliliğini artıracığı gibi, dünya enerji sistemindeki pozisyonunu da güçlendirecek. Kendi enerji kaynağımızı dinamik özel sektörümüzle daha fazla üretim için kullanacağız.

önemli bir maliyet oluşturuyor.

Karadeniz'deki doğalgaz keşfi seramik sektörünü de heyecanlandırdı. Seramik sektörü üretiminde yerli kaynak kullanan ve bu sayede net döviz girdisi ile Türkiye'nin cari açık dengesine pozitif katkı yapan bir sektör. Türkiye Seramik Federasyonu Başkanı Erdem Çenesiz, konuyu şöyle değerlendiriyor:

Erdem Çenesiz

"Sektörümüz yüzde 82 yerli katkı oranıyla sanayide bir rekora sahip. Bu ülkenin taşı ve toprağından ihracat yapıyoruz. En büyük ithal girdimiz ise doğalgaz. Sektörde farklı alanlar itibarıyla doğalgazın girdi maliyetlerimizdeki payı yüzde 20 ila 26 arasında değişiyor. Karadeniz'deki doğalgazı bir an önce kullanmak istiyoruz. Bu doğalgazın kullanımıyla ihracatta rekabet gücümüz ciddi oranda artar. Bu yıl 1 milyar 300 milyon dolar ihracat yapmayı hedefliyoruz. Yerli doğalgazla bu rakamı yukarılara taşımak mümkün olur."

"DOĞALGAZDAKİ KDV DÜŞSÜN"

Geçen hafta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileriyle bir araya gelen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meslek Komiteleri üyeleri, sanayinin güncel enerji sorunlarını da masaya yatırdılar. Bu toplantıdan sonra sanayicilerin ortak dileklerini açıklayan Bahçivan, "Sanayimizin kullandığı doğalgaz ve elektrik faturalarında yüzde 18'lik KDV'nin yüzde 1'e indirilmesi rekabet gücümüze fayda sağlayacak ve moralleri yükseltecektir. Vadeleri gelen elektrik ve doğalgaz ödemeleri için de faizsiz bir vadeli ödeme imkanı getirilmesi firmalarımıza bu zorlu süreçte önemli destek olacaktır" diyor.

EPDK verilerine göre, geçen yıl organize sanayi bölgelerinde 3 milyar 589 milyon metreküp doğalgaz kullanıldı. Sanayide doğrudan kullanılan doğalgazın en çoğunu ise kimya sektörü kullandı. Ağırhkl petrokimya tesislerinde doğalgaz kullanan sektör, 2019'da bir önceki yıla göre doğalgaz kullanımını yüzde 95 artırdı. Sektörde 2019'da 2 milyar 114 milyon metreküp doğalgaz tüketildi.

"DAHA ÇOK YATIRIM YAPILIR"

İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister, Türkiye'nin bu keşifle yepyeni bir döneme adım at-

Adil Pelister

Prof. Dr. Elif NUROĞLU / Türk-Alman Üniversitesi İktisat Bölümü Başkanı

"Hem fiyatlar, hem maliyet düşecek"

Karadeniz'de bulunan doğalgaz 2023 itibarıyla bir yandan üretim maliyetlerini düşürerek Türkiye'nin ihracatına ve rekabetçiliğine olumlu yansıtacak. Eğer yeni rezervler de keşfedilir ve Türkiye'nin doğalgaz ithalatı önemli ölçüde düşer ve hatta hedeflendiği gibi Türkiye doğalgazda net ihracatçı haline gelirse, o zaman cari açık sorunu enerji kaleminde büyük ölçüde çözülmüş olur. Türkiye enerjisi kendi kaynakları ile ürettiği takdirde, enerjisi yoğun kullanan demirçelik, çimento, kâğıt, cam ve seramik gibi sektörler üretim maliyetlerini önemli ölçüde düşürecek ve bu durum fiyatları yansıtıyacaktır. Bu durum fiyatların hem ülke içinde hem de yurtdışında daha düşük ve rekabetçi olması anlamına gelir.

ğını belirtiyor. Kimya sektörünün hammadde bakımından yüzde 70 dışa bağımlı olduğunu belirten Pelister, şu değerlendirmelerde bulunuyor:

"Doğalgazın ülkemizden karşılanacak olması, sektörümüzün hem ithalatını düşürecek hem de üretime ciddi bir katkı sağlayarak sektörümüzü ileriye taşıyacaktır. Bugün sanayicilerimizin ve ihracatçılarımızın en büyük maliyetlerinden birini oluşturan enerji maliyetleri azaldığında, sanayicilerimiz daha çok üretmeye ve yatırıma odaklanacak, dolayısıyla ihracatımızın da artmasına vesile olacaktır."

Çimento İzmir Çimento eski Genel Koordinatörü ve ABC Dış Ticaret Yönetim Kurulu Başkanı Ali Özinoğlu, çimento sektörünün üretiminde yüksek miktarda doğalgaz kullanıldığını söylüyor. Karadeniz'deki gaz keşfinin hem Türkiye'yi hem de sektörlerini çok olumlu etkileyeceğini düşünen Özinoğlu, "Keşke bunun daha fazlası bulunmuş olsaydı. Enerjiyle ilgili gelişmeleri yakından izliyoruz. Bu gaz tesislerimize ulaştığında rekabet üstünlüğü sağlayacaktır" diyor.

Ali Özinoğlu